

Farer for norsk demokrati

Av Torbjørn Ask, Nesodden

I sin kronikk i Aftenposten 9.8. er Bernt Hagtvatn rasende på Per Sandberg og Fr.p., fordi disse har slått til lyd for kollektiv avstraffelse av innvandrersfamilier. Han ser det som en fare for norsk demokrati, fordi det er en diskriminerende rettsulikhet.

Sandberg og Fr.p. får svare for seg selv, det er ikke min sak, og Hagtvatn er ikke alene om å mene at vi skal ha likhet for loven.

Men så beveger Hagtvatn seg over i begrepet norskhet. Hvem er norsk? Han stiller spørsmålet: «Hva er det dyptsittende verdigrunnlaget i norsk nasjonal bevissthet?» Dette er i sannhet et fundamentalt spørsmål for det norske demokratiet, men han gir ikke noe svar. Svaret er vel heller ikke så enkelt, men jeg tror nok vi kommer langt på vei med ett ord, nemlig etnisitet. Herkomst. Av herkomsten følger kultur, religion, rettsoppfatninger og andre forhold som enten samler eller skiller folkene. Det er nok å se seg om i verden, for å se at tilhørighet både føles og bedømmes ut fra etnisk utspring. Norsk og norsk statsborger er derfor

ikke helt synonyme begreper, heller ikke blant innvandrerne. Det er vel derfor alle etniske grupper, inklusive etniske nordmenn, tviholder på sine egne kulturelle uttrykk og oppfatninger.

«Det fargerike fellesskap» er en farlig illusjon. Det finnes ikke i vestlige land. Tvert imot. Det er segregasjon vi finner, og det er farlig for alle samfunn. Hat og andre vonde følelser følger av segregasjon, og gir grobunn og vekstvilkår for ekstreme grupper i alle leirer. Forholdene er annerledes, men fenomenet er det samme: Var det integrasjon eller segregasjon som møtte Tyskland etter første verdenskrig?

Dette er min bekymring for norsk demokrati. At norskhet ikke er noen gitt følge av norsk statsborgerskap. Hverken på den ene eller den andre siden. Europa er ikke noe eksempel på at en for tett sammenføring av ulike etniske og kulturelle grupper er av det gode. Det bør være nok å henvise til Balkan, og for den saks skyld også til det tidligere Sovjetunionen.

Som statsviter kan kanskje Hagtvatn si noe om denne form for bekymring? Jeg er trolig ikke alene om den.